

77^b; 8. napunsakapádas fol. 74^a. ॥ अजध्यायः ॥ 9. hasantapumlingapádas fol. 98^a; 10. hasantastrilingapádas fol. 99^a; 11. hasantanapunsakapádas fol. 101^b; 12. vyapádas fol. 103^a. ॥ हसंताध्यायः ॥ 13. strítyapádas fol. 122^a; 14. kárakapádas fol. 166^b; 15. chasamásas fol. 175^a; 16. bahuvríhis fol. 185^b; 17. karmadhárayas fol. 190^a; 18. tatpurushas fol. 193^a; 19. dvigus fol. 196^a; 20. avyayíbhávas fol. 200^b; 21. samásatíká samáptá fol. 206^a.

Vol. II. Foll. 216. 22. Taddhitaíká fol. 37^b; 23. sanjñapádas fol. 41^a; 24. pavatám parasmaipadánám pádas fol. 70^b; 25. mavatpádas fol. 75^b; 26. miṣrapádas fol. 80^b; 27. adádipádas fol. 92^b; 28. divádipádas fol. 95^b; 29. svádipádas fol. 96^b; 30. tudádipádas fol. 100^a. ॥ चतुर्गुणाध्यायः ॥ 31. rudhádipádas fol. 100^b; 32. tanádipádas fol. 102^a; 33. kryádipádas fol. 103^b; 34. churádipádas fol. 106^a. ॥ चतुर्गुणाध्यायः ॥ 35. ñyantapádas fol. 112^b; 36. sanantapádas fol. 119^b; 37. yañanta-pádas fol. 125^a; 38. lidhupádas fol. 132^a. ॥ त्याद्यंताध्यायः ॥ 39. papádas fol. 133^a; 40. mapádas fol. 145^a; 41. dhabhávapádas fol. 152^a; 42. ktipádas fol. 159^b. ॥ त्याद्यंताध्यायः ॥ 43. lyapádas fol. 167^b; 44. trínádipádas fol. 184^a; 45. ktádipádas fol. 197^b; 46. ishñvádipádas fol. 216^b. इति श्रीदुर्गादासविद्यावागीशविरचिता सुबोध नाम मुग्ध-बोधटीका समाप्ता ॥

Durgádása, cujus commentarius haud uno nomine utilis est, seculo septimo decimo medio vixit, cum *Dhátudípkám*, quo libro Vopadevae Kalpadrumam commentatus est, anno 1659 eum composuisse alibi repere-
rim. Grammaticos satis multos citat, quorum in numero hi annotandi sunt: I. *Rámánanda*, *Káśīśvara*, *Rámatarakavágīśa* (II, 64^b. इमतीव हास्यं पदं बहुव्याकरणविरुद्धत्वात्). Quos tres Vopadevae scholiastas fuisse constat. II. *Kátantrás*, *Śrīpatidatta*, *Durgasinha*. III. *Kramadīśvara*, *Jaumarás*, *Goyīchandra*. IV. *Pránchas*, *Chándrás*, *Bhaṭṭi*. V. Denique *Udbhaṭa* memorandus est, qui utrum poeta an grammaticus fuerit nescio, et *Hansadúta* carmen, *Rúpagosvámīni* auctori tributum. *Vidyánivásam* etiam in *Dhátudípká* laudat.

De codice Havniensi cf. Westergaard, p. 102.

Haec volumina post annum 1810 satis accurate exarata sunt. (WILSON 18, 19.)

397.

Lit. Bengal. Charta Ind. Foll. 34. Long. 14. Lat. 4. Linn. 5.

Inest *Vopadevae* radicum recensio, *Kavikalpadrumas* dicta, versibus anushtubh composita. Auctor radices secundum literas finales disposuit, ita quidem, ut in singulis classibus verba ordine alphabetico literarum

incipientium collocaret. In prooemio Indra, Chandra, Káśakṛtsna, Āpiśali, Śákātáyana, Páṇini, Amara, Jainendra grammatici laudantur. Incipit:

शब्दाकरकरग्राममर्थमण्डलमण्डलं ।

ज्ञानात्मानमनाद्यन्तमादित्यं तमुपास्महे ॥

इन्द्रश्चन्द्रः काशकृत्त्रापिशली शाकटायनः ।

पानिण्य (pāṇiny) मरजैनेन्द्रा जयन्यष्टादिशाब्दिकाः ॥

मतानि तेषामालोक्य सर्वसाधारणः स्फुटः ।

धातुपाठः स्वदाद्याद्यक्रमादन्तादिमक्रमः¹ ॥

कविकल्पद्रुमो नाम पद्यैर्निष्पाद्यतेऽत्र च ।

धातवः पठिताः पाठसूत्रलोकागमस्थिताः ॥

Terminantur litera *a* (cl. X.) radices 132, *á* 24, *i* 21, *í* 25, *u* 33, *ú* 13, *ri* 21, *rí* 16, *e* 6, *ai* 25, *o* 5, *k* 59, *kh* 21, *g* 27, *gh* 20, *ch* 50, *chh* 19, *j* 72, *jh* 3, *t* 71, *th* 23, *ḍ* 76, *ḍh* 1, *n* 50, *t* 31, *th* 28, *d* 79, *dh* 37, *n* 28, *p* 64, *ph* 15, *b* 45, *bh* 39, *m* 33, *y* 31, *r* 42, *l* 93, *v* 68, *ś* 39, *sh* 116, *s* 65, *h* 50, sautra 42. Auctor ipse radices esse 1754 declarat, si accuratius computaveris, 1758 invenies. Hunc librum post Mugdhabodham scriptum esse, Bharatasena ad Bhaṭṭikávyam VII, 71. auctor est.

De codicibus Berolinensibus cf. Weber Catal. p. 222.

Codex post annum 1810 nitide exaratus est. (WILSON 155.)

398.

Lit. Bengal. Charta Ind. Foll. 30. Long. 16 $\frac{1}{2}$. Lat. 4. Linn. 8.

Continetur hoc codice *Kávyakámadhenus*, commentarius ad *Kavikalpadrumam*, et subscriptione et a grammaticis quibusdam, velut a Durgádása, *Vopadevae* ipsi adtributus. Incipit:

येन त्रियद्विकरखौराख्यातधातुलोहितैः ।

प्रकाशैः संप्रकाश्यन्ते क्रियास्तं नौनि गोपतिं ॥

Auctor nihil amplius de se ipse tradit, quam quae post hoc distichon leguntur: कविकल्पद्रुमं धातुपाठं विवरितुं मया । धातुवृत्तिः काव्यकामधेनुर्नामाभिधीयते ॥ Libro ipso radices singulae recensentur, et nonnullae conjugationis formae, plerumque vero tertia tantum praesentis persona, praebentur. In commentario, qui primae radicum classi praemittitur, grammatici hi laudantur: Páṇini, Kátyáyana, Patanjali, Bhartṛihari (cujus liber grammaticus, minime vero Bhaṭṭikávyam memoratur), Durgasinha (*Durgatíkáyám*), Trilochanadása (*Kátantrapanjikáyám*), Vardhamánamiśra (*Kátantravistare*), Hemasúri (Hema-

¹ I. e. quae radices ab *a* litera incipiunt eademque terminantur, eae in primo loco positae sunt. *Su* particula (su-ad) metri causa inserta est.